

Inhyrda i limbo när ny lag vantolkas sid 2. UPPDRAGET: Kontaktombud sid 3. Öka förståelsen för NPF-diagnoser sid 6.

NUMMER 4 • OKTOBER 2024

Fördelaren

A man wearing a dark cap, glasses, and a large headset is smiling at the camera. He is wearing a dark blue and orange high-visibility work jacket with a Volvo logo on the chest. He is standing in front of industrial machinery with a control panel featuring a screen and several buttons. The background is slightly blurred, showing more of the industrial environment.

Adem tog chansen

VOLVO CAR VERKSTADSKLUBB GÖTEBORG

Den svenska modellen

Det är arbetsmarknadens parter som gemensamt ska bestämma villkoren på svensk arbetsmarknad, inte politikerna, det är vi överens om. Även kallat för den svenska modellen.

För ganska exakt två år sedan skrev parterna på ett nytt huvudavtal som innebar att LAS-reglerna förändrades till arbetsgivarnas fördel, efter påtryckningar från högern. Men i gengäld fick arbetarrörelsens företrädare in ett antal skrivningar som ska säkra individens trygghet vid en eventuell omställning. Bland annat en försäkring som ger både en ekonomisk trygghet och en hjälpande hand till ett nytt arbete.

Adem Can är en av klubbens medlemmar som arbetar i pressverket berättar om hur han tog chansen att vidareutbilda sig med stöd av TSL. Om du blåddrar vidare så kan du ta del av hans historia här längre fram.

En annan del av huvudavtalsförhandlingarna var att enas om skrivningar som skulle komma tillrätta med utnyttjandet av inhyrd arbetskraft vilket resulterade i förändringar av uthyrningslagen.

Tanken var att kundföretaget som använder sig av inhyrd arbetskraft behöver ta ett större ansvar för de som arbetat en längre tid än två år och erbjuda en fast tjänst eller betala tre månadslöner för att få behålla sin flexibilitet. Nu vägrar arbetsgivarna ta sitt ansvar, och letar sätt att runda lagstiftningen som vi också beskriver i detta nummer.

Det finns ett liv utanför jobbet, har jag hört. Bevisligen är det så när vi besökt olika kulturella arrangemang såsom guidade turer i Göteborgs undre värld eller Varbergs fästning, men även matnyttiga tips för hur vi hanterar olika livsöden oavsett om det handlar om hur vi ska begära olika ersättningar för fritidsskador eller hur vi ska tänka om någon i vår närhet har fått en NPF-diagnos. Mycket skaintressanta ämnen med andra ord.

Även om det var ganska få som skickat in bilder till vår fototävling, så blir jag både glad och varm i själen när jag tittar på de bidrag som kommit in.

Trevlig läsning!

Michael Blohm
Chefredaktör

Inhyrda i limbo när ny lag vantolkas

I samband med LAS-förändringarna förhandlades det fram ett nytt huvudavtal som trädde i kraft den 1 oktober 2022. Den nya uppgörelsen innefattar även en ökad anställningstrygghet för bemanningsanställda med långa kontrakt.

Syftet med den nya lagstiftningen är att du som bemanningsanställd ska erbjudas fast anställning hos kundföretaget efter två år eller totalt 24 månader inom en 36-månaders period. Vill kundföretaget dock behålla flexibiliteten, finns alternativet att betala individen en engångsavgift motsvarande 3 månadslöner. Men här gör arbetsgivarna en helt annan tolkning.

Erbjuds aldrig anställning

Det nya huvudavtalet har ingett hopp för många bemanningsanställda som arbetat i verksamheterna under en längre tid, som vi informerat om tidigare. Det är först nu, efter två års väntan, som avtalet kan tillämpas för första gången. Men med arbetsgivarnas nuvarande tolkning och tillämpning verkar de istället fastna i något som kan betraktas som en sorts limbo där man aldrig erbjuds en anställning av kundföretaget, trots att det finns ett uppenbart behov.

Självfallet är det mer bekvämt med den flexibiliteten en bemanning innebär ur ett företags perspektiv. Men för en bemanningsanställd innebär det ett svårare förhållningssätt, inte bara på arbetet, men också i samhället.

Osäker anställning

I och med att en anställning inom ett bemanningsföretag inte anses som lika trygg då inkomsten varierar beroende på vart en bemanningsanställd är uthyrd och om hen står med, eller utan ett uppdrag, är det inte konstigt att det försvårar omständigheterna att beviljas bolån, förstahandskontrakt till hyresrätt med mera. Allt som kräver garantier helt enkelt.

Något som också bör räknas in i ekvationen är bemanningsföretagens

beroendeställning för att de skall lyckas behålla sina större kundföretag och att det finns diverse luckor i avtalet har vi som organisation redan fått indikationer på.

Den stora frågan blir om avtalet kommer gynna den bemanningsanställda till det ändamålet den är ämnad för. Eller blir kontentan att det skapat merarbete åt bemanningsföretagen med att omplacera sina bemanningsanställda för att företagen skall få behålla flexibiliteten oavsett?

Omplacering istället för anställning

Verkstadsklubben får många samtal från oroliga och upprörda medlemmar som fått information om att deras uppdrag avslutas innan månadsskiftet. I vissa fall är det till och med så att de får lära upp sina egna ersättare, andra arbetskollegor från Lernia. Det är både förkastligt och ovärdigt att behandla människor på det här viset.

Vad händer nu?

Från förbundet håll har det varit ganska tyst i väntan på hur arbetsgivarna agerar.

– Förhoppningen är att kundföretaget ska erbjuda en anställning, säger Anna Gustafsson, som har hand om bemanningsavtalet på IF Metalls förbunds kontor.

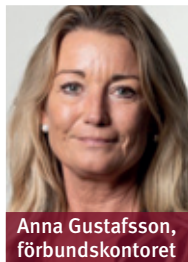
Hon berättar att IF Metall informerat avdelningar och klubbar om vad som gäller. Samt att fackklubben på det inhyrande företaget har ett stort ansvar att bevaka att de inhyrda erbjuds tillsvidareanställning och ska begära förhandling om reglerna inte följs.

Begärt förhandling

Från klubbens sida är vi starkt kritisk till företagets hantering av de inhyrda och har dokumenterat varje individuellt fall som kommit till vår kännedom och begärt en förhandling. Vi får även höra från flera stor-

företag runt om i Sverige där det sker samma omflyttning, vilket tyder på en viss samordning från arbetsgivarsidan.

Vad som kommer ur dessa förhandlingar återstår att se.

Anna Gustafsson,
förbunds kontoret

Söker kontakt för att få folk att tänka till

Eva-Lena Stigsson är kontaktombud på RA (CDC Central Distribution Center).

Uppväxt i Frölunda började Eva-Lenas resa i arbetslivet redan från ung ålder både på sin mammas café på Masthuggstorget och i en restaurang på Kvilletorget. Eva-Lena tog senare över sin mammas café med allt vad det innebär att vara egenföretagare. Detta gav henne ytterligare arbetslivserfarenhet kring, budget, ekonomi, planering och även att ha anställda.

När byggnaden där cafét låg skulle rivas sökte sig Eva-Lena till Volvo Personvagnar, detta var 1987. Starten blev bana 1 i TC för att sedan söka sig till RA, där hon hamnade 1989. Den 6 januari i år hade Eva-Lena varit på Volvo i 35 år.

Fånga upp och sprida

Det fackliga intresset har hon nog fått hemifrån där både pappa och morfar varit väldigt engagerade i fackföreningen i många år. Att ta ansvar, arbeta och sköta saker på rätt sätt var något hennes pappa levde efter och det präglade även Eva-Lena som person.

– Jag blev kontaktombud för ungefär 8 år sedan, för att jag ville engagera mig och skapa mer engagemang, säger Eva-Lena.

– Jag vill hjälpa arbetskamrater, fånga upp information och sprida. Ibland kan jag ta hand om en fråga själv, men ibland hjälper jag folk vidare med deras ärenden. Det kan vara till facket på Volvo eller till Järntorget, säger Eva-Lena.

– Jag vill ge så bra information och service jag kan, för det behöver facket bli bättre på.

Ibland kan det även vara frågor av mer personlig karaktär som en individ bara vill ha lite råd kring. Här kan hända att individen vill att frågan stannar hos mig och det måste man

Eva-Lena Stigsson.

respektera, summerar Eva-Lena.

– Fackföreningen behöver få upp engagemanget och få folk att tänka till. Här kan man i samtalet mellan arbetskamrater utmana varandra att tänka till.

Kollektiv styrka och vilja

Som kontaktombud skall man gå ett antal grundutbildningar för att få en god grund att stå på som fackligt för-

troendevald. Gruppstyrelsen kallar sedan till kontaktombudsmöten ungefär var tredje vecka, där man informerar varandra och kollar av hur det är på de olika arbetsplatserna på RA.

– Förr kändes fackföreningen mer som en familj – alla var engagerade i frågorna som diskuterades, många kom på mötena och vi hade fler medlemsmöten på arbetstid. Det kändes mer som att vi hade en kollektiv styrka och vilja. Nu tänker människor mer individuellt. Här har fackföreningen ett jobb att göra, menar Eva-Lena.

UPPDRAGET
KONTAKTOMBUD

Adem Can, 49 år har alltid gillat utmaningar och att kunna påverka sin framtid.

Mycket av drivet och nyfikenheten kommer hemifrån, från föräldrarna under uppväxten. Därför kändes det naturligt för honom att hoppa på en utbildning när möjligheten erbjöds.

Adem tog chansen

Adem är född i Turkiet, men kom som 15-åring tillsammans med familjen till Sverige och växte upp i Biskopsgården på Hisingen. Han berättar att pappan hade även tillfälligt varit här i Sverige och jobbat på 60-talet.

År 2000 styrde stegen mot Volvo Personvagnar och bilbyggarprogrammet som ledde till anställning och medlemskap i IF Metall. Under krisen 2008–2010 var Adem en av 150 som fick de framförhandlade utbildningspaketen som gav kompetensutveckling tills det vände och Adem blev erbjuden Volvoanställning på nytt. Sedan dess har Adem jobbat på olika delar av Volvo (TC, RA, TB) och idag jobbar han i pressverket.

Idag har han egen familj, fyra barn och är bosatt i Älvängen en bit utanför Göteborg.

Nya möjligheter med nytt huvudavtal

I samband med förändringarna i LAS och tuffa förhandlingar under 2022 kom fack och företag överens om ett Kompetens- och Omställningsstöd som ger stöd, guidning och möjlighet till kompetensutveckling och omställning även för de som är i en anställning.

Adem var snabb med att leta information om stödet och under våren 2023 tog han reda på hur han skulle gå till väga för att stärka sin position på arbetsmarknaden genom utbildning. Med hjälp av gruppstyrelsens ordförande Peter Stojic, och samtal med Trygghetsfonden TSL fick han en rådgivare och en egen yrkesvägledare som kartlade hans utbildningsbakgrund samt vilka utbildningar och möjligheter som var värt mest att satsa på framgent. TSL hjälpte även till med CSN, då Adem är anställd på företag med kollektivavtal och har rätt till ekonomiskt studiestöd.

Under hela processen höll Adem sin

Gruppordförande Peter Stojic hjälpte Adem Can på vägen mot kompetensutveckling.

närmsta chef uppdaterad på hur det gick.

– Det är viktigt är att ha ordning på alla papper och annat när man skall skicka in till CSN för att inte missa något. Det var många som sökte samtidigt den 1 april förra året och CSN:s plattform mäktade inte med trycket, men med hjälp av min son fick jag in min ansökan i tid, säger Adem.

Välkommet beslut

Till slut kom han in på den YH-utbildning han så gärna ville gå – Teknikinformatör på Folkuniversitetet, som är en distansutbildning i kunskapen att skriva tekniska manualer/ beskrivningar och bruksanvisningar och varvar både teori och arbetsplatsförlagd praktik.

Illustration, struktur, teknikinformation, projektmetodik, regler och säkerhet samt teknisk engelska är några av de ämnen utbildningen avhandlar. Även ett examensarbete skall inlämnas.

Men man behöver vara lite vaken så inget lämnas åt slumpen.

– När jag väl kom in behövde jag

ligga på både CSN och även Försäkringskassan, som skulle fastställa min årsinkomst för att få rätt ekonomiskt stöd. Men det lönar sig att vara aktiv och lite påstridig, konstaterar Adem.

– Med hjälp av Patrik Sjöström (fabrikschef i TA) fick jag möjlighet att genomföra min praktik i det nya Mecacasting.

Utbildningen varade i 9 månader, Adem använde sig av studiebidraget, kompletterande studiestödet och en mindre studielånedel.

– Under utbildningen fick jag ibland fråga och ta hjälp när det dök upp nya saker, bland annat programmet Framemaker som jag inte jobbat med förut, men inga frågor är ju dumma frågor.

Gäller att själv ligga på

– Utbildningen var väldigt bra och har gett mig mer möjligheter att söka andra roller och arbetsuppgifter på Volvo Cars Den har definitivt stärkt mig i arbetslivet, menar Adem.

– Våga ta steget, vill man ha förändring får man bli aktiv. Man får mycket hjälp och stöd men man måste också själv vara på och ligga på.

Kompetens- och omställningsstöd

■ Karriär- och studievägledning samt ekonomiskt stöd under utbildningstiden är en del av huvudavtalet mellan Fackföreningarna och Svenskt Näringsliv.

Trygghetsfonden TSL är organisationen som guidar, vägleder, coachar dig till nya jobb eller stärker din position på arbetsmarknaden oavsett om du är i arbete eller arbetssökande.

TSL erbjuder professionella studievägledare för karriär- och studievägledning.

TSL hjälper till med ansökan av ekonomiskt stöd under utbildning. Stödet består av två delar samt en valfri lånedel.

Offentligt omställningsstudiestöd + kollektivavtalat studiestöd + omställningsstudielån. Tillsammans kan det ge 80 procent av din lön under utbildningstiden.

För mer information: Kontakta din fackförening samt besök www.tsl.se.

tsl

Så kan vi öka förståelsen för NPF-diagnoser på jobbet

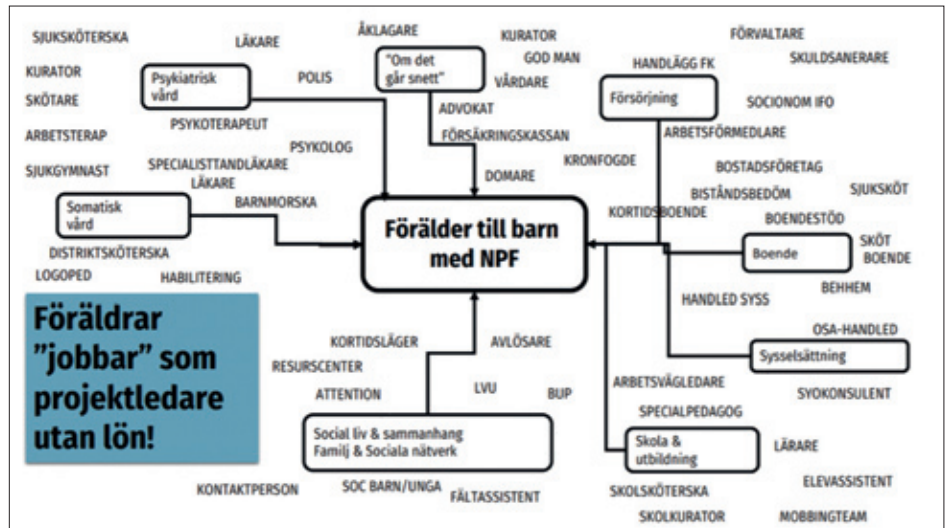
Den 28 juni hade vi bjudit in medlemmar till en konferensdag för att lyssna på Jenny Kindgren som är beteendevetare från Attention. Där vi bland annat pratade om de olika NPF-diagnoserna (NeuroPsykiatriska Funktionshinder) som vi ibland möter arbetslivet.

Vi är väldigt glada att så många som 45 medlemmar hade möjligheten att bättra på sina kunskaper om NPF som de kan ta med sig tillbaka till sina arbetsplatser, för att sprida vidare till kollegerna och skapa förståelse.

Vi fick strategier för bemötande och förhållningssätt till NPF ur en arbetsgivares perspektiv. Samt anpassningar av arbetsuppgifter vid NPF, vilket många upplever att det saknas på sin arbetsplats.

Fyra diagnoser som påverkar kognitionen är ADHD, Autism, Tourettes och Språkstörning.

Det är svårare att upptäcka NPF hos tjejer/kvinnor på grund av att kvinnor är generellt bättre på att härma sociala beteenden. De vänder ofta utbrotten inåt så att det inte syns.

En bild som litegrann beskriver utmaningarna och hur svårt det är för både den som har en diagnos samt för de anhöriga. En anhörigförälder blir som en projektledare utan lön!

När personer med NPF ska navigera i arbetslivet ställs de ofta inför unika utmaningar. Samtidigt tillför de också värdefulla perspektiv och kompetenser till arbetsplatserna.

Misstänker man att en anhörig/barn har en diagnos så finns det hjälp att få, kontakta socialnämnden i din kommun.

Vad kan vi fackliga göra? Som förtroendevald kan vi finnas där och

lyssna och få dem att känna sig trygga. När vi skapar trygghet så öppnar vi en dörr för ärlig kommunikation.

Utmaningar i det sociala samspelet

Utmaningarna är stora, att förstå och förmedla information är inte alltid självklart. Ibland får man hastigt information på jobbet och här ser vi vikten med att detta behöver uppmärksammas.

Hasan Shariff, TC pretrim 5

Vad tyckte du om dagen?

– Helt fantastiskt, lärorikt. Fick en ny blick om hur vissa delar av samhället kan vara. Det finns mycket mörker i samhället som vi inte ser dagligen. Vi förtroendevalda och chefer har ett ansvar att ta hand om våra medmänniskor, medarbetare.

Vad tyckte du om dagens ämne, NPF?

– Lärorikt, har inte vetat så mycket om NPF, fick en bra insyn i om hur ett liv kan se ut för en med denna diagnos. Känner att jag blivit utrustad med verktyg för att kunna hjälpa om de har svårt att be om hjälp.

Hasan Shariff.

Vad tar du med dig från dagen?

– Tar med mycket, bland annat utmaningarna som de med dessa diagnoser kan ha och hur jag kan hjälpa. Försätta att bilda andra. Kommer du att söka fler fackliga utbildningar?

– Absolut, planerar att söka minst två till detta år. Har varit förtroendevald 3 år. Är bättre utrustad för framtiden tack vare alla utbildningar.

Skulle du rekommendera andra att söka fackliga utbildningar?

– Absolut, jag rekommendera alla att söka någon utbildning, då går man gärna fler.

Finns det något du kan ta med dig i din roll som förtroendevald?

– Har nya verktyg, bland annat utmaningarna som de med dessa diagnoser kan ha och hur jag kan hjälpa.

...

Mervi Oskarsson, TC och Anne-Marie Rautiainen, TB4

Vad tyckte ni om dagen?

– Intressant, tydlig information av Jenny.

Mervi Oskarsson och Anne-Marie Rautiainen.

pratar väldigt bra och ger exempel. Lätt att göra kopplingar i verkligheten.

Vad tyckte ni om dagens ämne, NPF?

– Jättebra, viktigt att sprida kunskap. Om en kollega drar sig undan så kan man fråga varför, den kanske behöver vara själv.

Vad tar ni med från dagen?

– Det vore bra om chefer gick denna. Tar med oss att snälltolka mer.

Kommer ni att söka fler fackliga utbildningar?

– Absolut 100 procent.

Skulle ni rekommendera andra att söka fackliga utbildningar?

– Jajamen.

Vid socialt samspel är det inte alltid lätt att förstå sociala koder. Om personer har svårt med kallprat kan man dra sig på arbetsplatsen undan som kan lätt uppfattas som osocial. Man kan ha svårt att uppfatta icke-verbal kommunikation och bygga relationer kan göra det utmanade att samarbeta med kolleger och chefer. Ibland när företaget gör snabba förändringar så kan man ha flexibilitetsproblem.

En utmaning som finns är till exempel tidsuppfattning och planering. Till exempel om en morgonrutin inte går som planerat så kan man bli sen till jobbet.

Styrkor hos personer med NPF:

- Kreativitet och innovation. Förmåga att tänka utanför ramarna och hitta nya lösningar på problem.
- Detaljtänkande, förmåga att fokusera på detaljer och upptäcka mönster.
- Lojalitet och engagemang. När personer med NPF trivs på sin arbetsplats är de ofta mycket lojala och engagerade.

Hur kan arbetsgivare skapa en inkluderande arbetsplats?

- Öka kunskapen om NPF.
- Anpassa arbetsuppgifter.
- Erbjud stöd som anpassade arbetsplatser.
- Fokusera på styrkor.
- Öppen och ärlig kommunikation.

Mellan alla svårigheter så får man inte glömma all glädje som finns.

En lyckad konferensdag

Sammanfattningsvis så var alla nöjda med dagen och vår föreläsare. Många föreslog att vi ska köra den igen nästa år. Vi tar med det i planeringen så håll utkik på vår Studiefördelare nästa år.

Alla är vi unika och vi får lära oss att ha förståelse för varandra.

VAD ÄR ATTENTION?

■ Attention är ett förbund som sprider kunskap om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF), påverkar beslutsfattare och erbjuder gemenskap. De arbetar för att personer med NPF ska bli bemötta med respekt och få det stöd de behöver i skolan, på arbetsmarknaden och på fritiden. De arbetar även med att anhöriga ska få ökat inflytande och avlastning. Det finns lokala föreningar i nästan varje län.

Om du nekas ersättning: Överklaga!

MOF är en fritidsförsäkring som omfattar alla IF Metalls medlemmar och ersätter skador som uppstår på fritiden. Ibland blir vi nekad ersättning, men då ska du veta att vi alltid kan ompröva beslutet. Ta hjälp av ditt fackliga ombud på din arbetsplats.

Alla IF Metall-medlemmar omfattas av en medlemsolycksfallsförsäkring som gäller på fritiden, även kallad MOF. Om din olycksfallsskada medför vård hos läkare/sjuksköterska/fysioterapeut (sjukgymnast) får du 700 kronor som en engångsersättning redan vid första läkarbesöket. Det är tänkt att täcka dina omedelbara kostnader för exempelvis läkarvård, behandling och resor under första året.

Om olycksfallsskadan skulle leda till inskrivning på sjukhus, rehabiliteringsklinik eller korttidsboende över natt lämnas ersättning från första dagen i högst 180 dagar.

Medlemmar under 66 år har rätt till:

- 200 kronor/dag vid sjukhusvistelse
- 100 kronor/dag vid korttidsboende

Om olycksfallsskadan gör att du behöver medicinsk rehabilitering utanför den offentliga vården kan du få ersättning med upp till 1 000 kronor för kostnader.

Om olycksfallsskadan leder till läkarvård och minst åtta dagar akut sjuktid i följd lämnas ersättning med 700 kronor.

Därefter får du:

- 700 kronor om du vårdas ytterligare minst 7 dagar
- 700 kronor om du vårdas ytterligare minst 15 dagar
- Därefter 33 kronor per dag från dag 31 i högst 150 dagar

Övriga saker som ersätts är tandskadekostnader, kristerapi, kroppsskada och medicinsk invaliditet upp till 1 000 000 kronor.

Du kan alltid överklaga

Ett exempel är när en medlem är ute i

skog och mark och får ett fästingbett som leder till Borrelia. Då blir man sjuk och anmäler det till Folksam som betalar ut ersättning från vår MOF-försäkring. Men en av våra medlemmar som blev riktigt sjuk och hamnade på sjukhus fick nej till ersättning från Folksam. Då gjorde vår medlem som man ska göra när man är medlem i IF Metall och tog hjälp av sina fackligt förtroendevalda. Dom försäkringsansvariga skrev då en överklagan till Folksams Kundombudsman som gick igenom ärendet en gång till och fattade beslutet att vår medlem har rätt till ersättning och Folksam betalade ut. Slutet gott allting gott.

Det vi kan lära oss av detta är att vi inte alltid ska acceptera ett nej och ge upp. Ta hjälp av facket så driver vi ert ärende och överklagar så långt uppåt det bara går!

Mer information

Vill du veta mer om vilka försäkringar som ingår i ditt medlemskap och vilka försäkringar du kan köpa till för att förbättra ditt skydd till rabatterade priser?

Besök klubbens hemsida: www.vol-vocarverkstadsklubb.se. Under fliken Verksamhet hittar du information om alla våra olika försäkringar.

Under fliken Tilläggsförsäkringar hittar du våra rabatterade försäkringar som är länkade till Folksam, Länsförsäkringar och Volvo LO-klubbars Försäkringsförening.

Du kan spara mycket pengar genom att använda dig av dom rabatter som du har via ditt medlemskap i Volvo Car Verkstadsklubb och IF Metall. Bland annat har vi 80 procent rabatt på Stor Hemförsäkring i Länsförsäkringar där det även ingår Allrisk och Bostadsrättförsäkring i priset.

Ta hjälp av ditt fackliga ombud

För att få ersättning krävs att du skickar en ansökan. I gruppstyrelserna finns duktiga killar och tjejer som är försäkringsansvariga och hjälper dig hitta rätt.

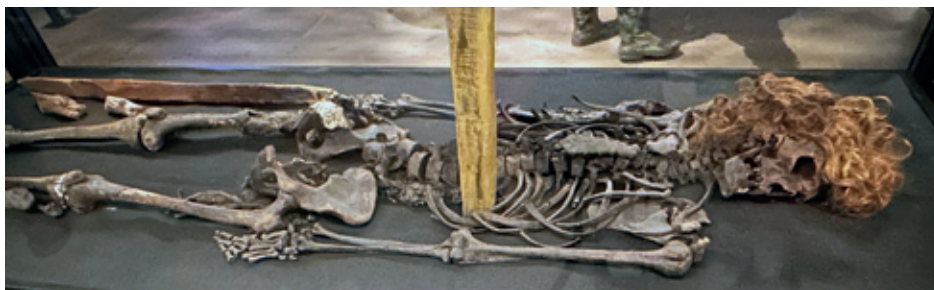
Klubben gästade Bockstensmannen

I år har vi kunnat erbjuda lite fler kulturinslag utöver sedvanliga bio och utflykter till vattenparker eller zoo. Under våren anordnade Volvo Car Verkstadsklubbs kulturkommitté en stadsvandring i Göteborgs katakomber med guide som visade platser i staden Göteborg som annars är helt avstängda och otillgängliga för stadens innevånare.

I juni var det dags igen. Den här gången var det 25 glada och förväntansfulla medlemmar som fick åka på utflykt till Varbergs fästning. Väl på plats var det en fantastisk guide som tog hand om gruppen och berättade lite historia om fästningen.

Djupare förståelse

Därefter tog de sig ner i fästningens undre värld, även här handlar det om en värld som endast kan nås med guidad hjälp.

Kontrasten mellan den mörka underjordiska världen och det ljusa öppna ytorna ovanpå fästningen var slående. Det kändes som att resa i tiden från en svunnen era till nutid.

Guiden berättade inte bara om fästningens historia utan också om livet för människorna som bodde och arbetade här. Det gav oss en djupare förståelse för hur samhället såg ut förr i tiden. Besöket avslutades sedan med en egen rundvandring på museet.

Här i museet kan vi även beskåda den beryktade Bockstensmannen som

är ett unikt historiskt fynd som lockat besökare i flera decennier. Han anses ha dött under perioden 1350–1370 och hittades i en mosse i Halland 1936 av ett par barn som var ute och samlade torv i mossen.

Unikt fynd

Det här fyndet är unikt på många sätt, eftersom det är Europas enda fullständigt bevarade medeltida mansdräkt, samt det enda kända mosslik som fått pålar slagna genom kroppen. Ett besök vi verkligen kan rekommendera till alla historieintresserade.

Daniel Porselid.

Johanna Bredgaard.

Håkan Bewert.

Joakim Hedenström.

Fem vädiga vinnare

■ Vad vore en sommar och semester utan vår traditionella fototävling. Här är fem värmande sommarminnen från medlemmarnas semesteralbum 2024.

Dessa härliga minnen belönar vi med ett superpresentkort som finns att hämta på klubbens expedition under oktober månad.

Stort grattis från oss i Fördelaren-redaktionen!

Therese Kanhede.

Fördelaren

4 • OKTOBER 2024

Volvo Car Verkstadsklubb, TK-porten,
418 78 Göteborg. volvocarverkstadsklubb.se
Ansvarig utgivare: Adrian Avdullahu.
Chefredaktör: Michael Blohm. Telefon: 0707-173438.

Redaktion: Michael Blohm, Dan Karlberg, Ace
Ivanovski, Burim Kasumi och Michelle Juhlin.
Redigering & grafisk form: REDskapet.
Tryck: Billes, 2024.

 IFMETALL
Volvo Car Verkstadsklubb, Göteborg